

Jak vyhrát volby

 litterate.cz/jak-vyhrat-volby

Pes

20 prosince, 2022

Obecný volební manuál pro politiky v ČR.

Pocity nebo myšlenky?

Většina lidí upřednostňuje pocity před přemýšlením. Přemýšlení totiž bolí a vyžaduje úsilí. Už jen sehnat relevantní informace (případně vzpomenout si, co to ten kandidát před rokem říkal a jak se v určité situaci vlastně zachoval) je namáhavé. Zkombinovat různé (často protichůdné) informace a pokusit se odhadnout budoucí vývoj je úkol zcela obtížný. Naproti tomu pocit se vynoří z podvědomí sám od sebe a žádné úsilí není třeba vynakládat. Člověk hned ví, na čem je, a není třeba zavařovat si mozkové závity. Rozhodování na základě pocitů lze povýšit na ezoterickou vědu, kdy rozhodování srdcem je to pravé a používání mozku tuto činnost jen brzdí. Podobné úvahy lze slyšet i z úst různých „koučů“, kteří vás budou přesvědčovat, že vaše srdce nejlépe ví, kam se vydat a jak být v životě šťastný.

Obsah nebo forma?

Stejně tak většina lidu upřednostňuje formu před obsahem. O tom by mohli své vyprávět nejen designéři obalů, automobilových karoserií, módní návrháři či odborníci na uživatelské rozhraní. Obsah se opět analyzuje mnohem hůře než forma. Snažit se pochopit, co by zavedení receptů hláсанých politikem znamenalo pro mě a moji rodinu, je mnohem těžší než zjistit, zda má politik pěknou postavu, dobře padnoucí sako a hezkou kravatu. V průběhu mnoha minulých prezidentských či senátorských voleb jsem často slýchal námitky typu „Ten kandidát je už starý a vypadá ošuntěle“. Na námitku „Možná, ale je v politice mnoho let, má zkušenosti a ví se, co od něj čekat“ jsem dostal často odpověď ve stylu „To je přece jedno, ten druhý bude mít poradce a naučí se to. A bude mnohem lépe reprezentovat“.

Rebel nebo oblíbený kluk?

Také rebelantství a ochota jít do sporů se objevuje jen u menšiny obyvatel. Většina lidí si naopak nadevše cení klidu a pohody. V České kotlině si lid nezřídka nechá od vrchnosti štípat dřevo na zádech. V politických debatách lid preferuje uhlazené elegány, kteří ostatním neskákají do řeči a netropí žádné nepřístojnosti. I v komunální politice na malých vesničkách je mnohem oblíbenější člověk, který starostovi či předsedovi spolku vyjadřuje bezmeznou loajalitu, nekritizuje ho a ve věcech se nešťourá. Člověk, který činí opak, je považován za nespolehlivého. U velkých politických stran to došlo tak daleko, že se občas stane, že předseda takové strany, uchvácen svojí mluvou a nacházejíc se v módu „huba jede rychleji než hlava“, plácne na kameru nějaký nesmysl, často nějaký slib. Je potom na stranících, aby ten výrok překroutili tak, že plnit daný slib nebude třeba (neboť to ani reálně není možné), ale zároveň musí být každému jasné, že jejich předseda není lhář. Toho lze dosáhnout ohýbáním slov a vkládáním různých předpokladů, které přece museli být každému jasné. Tumpachový posluchač si pak začne připadat méněcenný, že tak jasnou skutečnost neprohlédl sám hned na počátku. Člen strany, který v této věci nejlépe předsedovi pomůže, bude náležitě odměněn. Jiný straník, který by snad v té věci měl nezapomenuté dotazy či chtěl o slibech diskutovat, bude naopak zapsán na černou listinu.

Koho tedy nominovat?

Z výše uvedených odstavců by mělo být jasné, že ideální kandidát by měl být fešák (nebo kočka), vystupující klidně, s nikým se nehádající, stále se usmívající a blahosklonně přecházející veškeré invektivy svých oponentů. Své politické názory by měl vyjevovat pozvolna, tak aby nikoho neurazil a nikoho se nedotknul. Není na závalu vyjadřovat se mírně obecně, hlavně se nepouštět do žádných praktických detailů, kde by vás mohl oponent nachytat. V neposlední řadě je dobré, aby kandidát apeloval na city a neobtěžoval se vyvracením argumentů svých oponentů. Ti totiž velikost jeho

osobnosti stejně nedocení a byla by to jen ztráta času. Z uvedeného je zřejmé, že populární umělec hravě porazí profesora 20 let bádajícího v daném oboru. Stejně tak mladice s pěkným úsměvem líčící pozitivní budoucnost bez plynu, uhlí, ropy i dřeva hravě porazí tatíka, který ví, jak funguje energetika, ale přišel v sešlapaných botách a trochu zadržává v řeči.

Pozitivně nebo negativně?

Strach je nejsilnější lidská emoce. Ovšem strach je v politice a médiích dnes tolik nadužíván, že část populace je už vůči němu poměrně dobře imunní. Co už jsme zažili voleb, kdy šlo „o všechno“. Kolik celebrit nás varovalo, že pokud vyhraje tahle strana, tak dozajista emigrují, protože už zde nebude možné rozumně žít. Pokud by zdejší voliči brali tato prohlášení vážně, dávno by z každého z nich zbyl jen uzlík nervů schopný pouze panické reakce na jakýkoliv podnět. Ale my víme, že nejúčinnější způsob zvládnání takových zpráv je jejich ignorování. Strach je opravdu nejsilnější karta, ale lze ji použít jen na plán, který oponent neprozřetelně zveřejní i se všemi detaily a kde lze najít něco, co by mohlo výrazně ovlivnit životy obyčejných lidí. Pokud nic takového nemáme, uspějeme spíše s optimismem. Co na tom, že není nijak podložený? Určitá část lidí prostě chce věřit dobrým zprávám a vyznává zásadu „pojďme to zkusit, my to nějak zvládneme“ (a ono to nějak dopadne). Proto politik líčící bezuhlíkovou ekonomiku zalitou sluncem bude vždy přijímán lépe než bručoun namítající, že elektriny nebude možné bez stávajících elektráren vyrobit dostatek pro všechny.

Realita nebo sci-fi?

Jak moc je v průběhu volební kampaně možné ohýbat realitu? Odpověď zní: neomezeně. Představme si, že chceme zacílit na mladé voliče. Komunismus nezažili, ale ze školy ví, že existoval nějaký Václav Havel. Protože mladí nečtou, musíme na ně zapůsobit audiovizuálně. Můžeme například o Havlovi natočit sérii spotů, kde si na jeho příběhu přihřejeme vlastní polívčičku. Ovšem ten příběh

nesmí být tuctový, žádný nudný dokument — mladí (a překvapivě i dost strašich, kteří už by měli mít rozum) dnes koukají na Marvelovky. Můžeme tedy Havla vylíčit jako českého super-mana poletujícího nad Prahou a bombardujícího výtisky Charty 77 v ulicích všudypřítomné hlídky StB. Že je to úplná blbost? A komu na tom sejde, vždyť jiných zjevných nesmyslů tu bylo už prezentováno přehršel. Je třeba vybočit z řady. Ve stejném duchu můžete vydat i komiks. Že to rozumní lidé rozcupují? Ale kdeže, jde přece o uměleckou fikci. A vy, co kritizujete, co jste vlastně za komunismu dělali proti režimu? Navíc kritizovat Havla si nikdo nedovolí a to dílko bude takové pěkně optimistické. Lze zvolit i jinou postavu z dějin, třeba Karel IV. má také velký potenciál.

Nedráždi velkého hada!

Přestože většina zpravodajských služeb, nadnárodních korporací a institucí je k předvolebním slibům poměrně skeptická, existují i zde výjimky. Nejlépe je nekomentovat žádná témata, která nějak citelně ovlivňují tyto aktéry. Mohlo by se totiž stát, že třeba někde naznačíte, kdo by měl dostat nějakou zakázku a rázem máte doma policejní štáru a sedíte v cele předběžného zadržení. Takovéto hlouposti se zkušený politik samozřejmě nedopustí a veškeré reakce na citlivá témata důsledně vymlčí, případně vymlží.

Načasování

Sdělování některých informací je třeba pečlivě načasovat. Ideálně těsně před samotnými volbami, aby již nikdo nestihl ověřit, jak se věc má doopravdy. Po nějaké době to samo vyšumí a navíc po volbách se budou řešit zcela jiné věci než volební kampaň. Mnoho lidí naskočí na médii prezentovanou „další velkou věc“ a většina lidí má překvapivě krátkou paměť. Není třeba se tedy ničeho obávat a držet se zbytečně u zdi.

V dalším článku si popíšeme, jak v případě vítězství ve volbách dovést Českou republiku k prosperitě.

